Бары дойдулар пролетарийдара, холбоҥуҥ!

САРДАҤА

ССКП Өлөҥүөк ороҕуонунааҕы комитетын уонна үлэһиттэр депутаттарын ороҕуоннааҕы Советын органа

№ 19 (74) | Кулун тутар 15 к. 1955 сыл. ОПТУОРУННЬУК | Сыаната 10 харчы.

РСФСР Верховнай Советын ыҥырар туһунан

РСФСР Верховнай Советын Президиумун ЫЙААҺА

РСФСР Верховнай Советын Президиума РСФСР Конституциятын 39 ыстатыйатыгар олоҕуран УУРАР:

Российскай Советскай Федеративнай Социалистическай Республика тердус ыҥырыылаах Верховнай Советын маҥнайгы сессиятын 1955 с. кулун тутар 23 күнүгэр Москва куоракка ыҥырарга.

РСФСР Верховнай Советын Президиумун Председателэ М. ТАРАСОВ.

РСФСР Верховнай Советын Президиумун Секретара И. ЗИМИН.

Москва, 1955 сыл кулун тутар 9 күнэ.

ТӨРӨТҮҮ ХАМПААНЬЫАТЫГАР— ҮЧҮГЭЙ ТҮМҮКТӘРИ

Советскай Союз Коммунистическай партиятын Кинин Комитетын тохсунньуташааҕы Пленумун ууруураахтара социалистическай тыа хаһаайыстыбатын салгыы сайыннарыы сүрүн программатынан буолар.

Биһиги ороҕуоммутугар таба ниититэ общественнай хаһаайыстыба бинир сүрүн салаата. Таба бородууксуйатыттан уонна кинини туһаныттан колхозтар сыл ахсын элбэх дохуоту киллэрэллэр.

Таба ниититин иннинитин сайыннарыыга төрөтүү хампаанньатын тэрээһиннээхтик атаарыы быһаарар суолталаах. Бу үлэ ааспыт сыл колхозтарга биллэр итэҕэстэрдээх түмүктэммитэ. Ол курдук ороҕуон үрдүнэн 1014 таба кытараабыта, 136 тугут өлөн төрөөбүтэ, 206 тугут төрөөн баран өлбүтэ, эбэтэр өлүү 2,2 бырыһыанҥа тиийбитэ. Табалар кытараабыннара ордук «Победа», «Коммунизм» колхозтарга итиэннэ тугут маассабай өлүүтэ Сталин аатынан о.д.а. колхозтарга таһаарыллыбыта.

Билигин колхозтар правлениелэрин, фермаларын итиэннэ бригээдэлэрин иннилэригэр бастатан туран табаны төрөтөр сири булуу эппиэттээх соруга туһаайыллар.

Табаны төрөтөр сир күн үчүгэйдик көрөр, хаара сотору суллар уонна хомураҕа суох буолуутун ситиһиллиэхтээх. Ол курдук улахан буурҕалар түһэлэриттэн хахха мастардаах итиэннэ эрдэ үүнэр күөх оттордоох, тиһэҕэр саас эрдэ туоруур үрэхтэрэ суох туспаҕай сир буолуохтаах. Ити иниттэн төрөтөр сири булууга эрдэттэн көрүү итиэннэ үөрэтии ыытыллыахтаах.

Бары колхозтарга бу ыйы 25 күнүн ааспакка эрэ төрүүр ньээ табалартан төрөөбөт табалары араарыы үлэтэ бүтэриллэрэ хааччыйыллыахтаах. Ону сэргэ төрөтөр сиргэ бары стадалар муус устар 1 күнүгэр тиийэр соругу туруорунуохтаахтар.

Ордук төрөтүү бириэмэтигэр табаны көрүүгэ-харайыыга сүрүн болҕомто туһаайыллыахтаах, дьуһуурустубаны күүһүрдэн биэриллиэхтээх. Тугут өлүүтүн таһаарбат наадаттан ветеринарнай санитардар туҕуттар ыалдьар түбэлтэлэригэр туга тыла көмөнү оҥорон иһэллэрэ ирдэниллэр.

Төрөтүү кэнниттэн улахан итиилэр итиэннэ үөн-көйүүр түһүөн иннинэ (бэс ыйын 5 к. дааспакка) бары стадалар тундараҕа тахсыылара ситиһиллиэхтээх.

Сайын «атахсыт» ыарыы турар түбэлтэтигэр өскөтө 1-3 тиийэр таба стадаҕа ыарыйдаҕына, бу ыарыы тарҕамматын наадатыгар сөптөөх дьаһалы түргэн бириэмэнэн ылыллан иһиллиэхтээх. Ол курдук бу ыарыы маассабайдык тарҕаҕына сонно тута араарана эмтээһин үлэтэ күүһүрдүллүөхтээх.

Маны сэргэ ордук күһүҥҥү бириэмэҕэ табалар сүппэттэрин наадатыгар бостууктар састаптара бастайаннай буолуутун ситиһиэххэ наада.

Сайыҥҥы бириэмэҕэ таба өлүүтүн-сүтүүтүн таһаарбат, маныаха сөптөөх дьаһаллары миэстэтигэр тута ылан иһэр наадатыттан колхоз, нэһилиэк салайаччылара стадаҕа сылдьаллара, эппиэттээх киһини аныыллара хайаан да модьуйуллар.

Өскөтө ити үөһэ ыйыллар сорох көрдөбүллэри даҕаны тутуһар буоллахпытына, төрөтүү хампаанньатыгар үчүгэй түмүктэри ситиһиэхпит, онон табаттан бастыҥ бородууксуйаны ыларга сөптөөх усулуобуйалары хаччыйыахпытын сөптөөх толору кыахтар баллар.

Биир сомоҕонон уонна ыкса түмсүүнэн

Баскыһыанньаҕа, 1955 сыл олунньу 27 күнүгэр, РСФСР-га, Украинскай, Белорусскай, Узбекскай, Грузинскай, Литовскай, Молдавскай, Латвийскай, Таджикскай, Туркменскай уонна Эстонскай ССР - ларга союзнай республикалар Верховнай Советтарыгар итиэннэ олохтоох Советтарга быыбардар буоллулар.

Союзнай республикалар Верховнай Советтарыгар быыбардарга Быыбар кинин комиссияларын иһитиннэриилэрэ быыбардар спр аайы үлэһиттэр политическай өрө көтөҕүллүүлэрин, биир сомоҕолорун, Коммунистическай партияны уонна Советскай правительстваны тула ыкса түмсүүлэрин быыһыытыгар-майгытыгар ааспыттарын туоһулуулар. Быыбардарга коммунистар уонна партията суохтар народнай блоктара толору уонна бүүс бүтүннүү кыайыыны ситистэ.

РСФСР Верховнай Советыгар быыбарга Быыбар кинин комиссията республика Верховнай Советыгар быыбар түмүктэрин тустарынан толору сибидиэнньэлэри бары Уокуруктардааҕы быыбар комиссияларыттан ылла. Бары быыбардыыр уокуруктарга быыбардааччылар уопсай ахсааннара 70.568.608 киһи буолла. РСФСР Верховнай Советын депутаттарын быыбардааһынҥа 70.547.107 киһи эбэтэр быыбардааччылар уопсай ахсааннарыттан 99,97 бырыһыана кытынна.

Бары быыбардыыр уокуруктарга коммунистар уонна партията суохтар блоктарын кандидаттарын иһин куоластааһынҥа кыттыбыт быыбардааччылар уопсай ахсааннарыттан 99,76 бырыһыана куоластаата. Депутаттарга кандидаттары утары куоластааһынҥа кыттыбыт быыбардааччылар уопсай ахсааннарыттан 0,24 бырыһыана куоластаата

Украинскай ССР Верховнай Советыгар быыбарга Быыбар кинин комиссиятын даннайынан, 25.365.390 быыбардааччыттан Украинскай ССР Верховнай Советын депутаттарын быыбардааһынҥа 99,99 бырыһыана кытынна. Бары быыбардыыр уокуруктарга коммунистар уонна партията суохтар блоктарын кандидаттарын иһин куоластааһынҥа кыттыбыт быыбардааччылар уопсай ахсааннарыттан 99,89 бырыһыана куоластаата.

Белорусскай ССР Верховнай Советыгар быыбарга Быыбар кинин комиссията быһаарарынан, бары быыбардыыр уокуруктар быыбардааччыларын уопсай ахсаана 4.963.476 киһи буолла. Итиэннэ БССР Верховнай Советын депутаттарын быыбардааһынҥа 99,99 бырыһыана кытынна.

Узбекскай ССР Верховнай Советын депутаттарын быыбардааһынҥа 3.930.365 быыбардааччы, эбэтэр быыбардааччылар уопсай ахсааннарыттан 99,99 бырыһыаннара кытынна.

Грузинскай ССР Верховнай Советыгар быыбарга куоластааһын түмүктэрэ оҥоһулунна. Кинин республиканскай быыбар комиссията иһитиннэрэринэн, Грузинскай ССР Верховнай Советын депутаттарын быыбардааһынҥа быыбардааччылар уопсай ахсааннарыттан 99,99 бырыһыана кытынна.

Литовскай ССР Верховнай Советын депутаттарын быыбардааһынҥа регистрацияламмыт быыбардааччылар уопсай ахсааннарыттан 99,93 бырыһыана кыттыыны ылла.

Молдавскай ССР Верховнай Советыгар быыбарга Быыбар кинин комиссията иһитиннэрэринэн, быыбарга быыбардааччылар уопсай ахсааннарыттан 99,96 бырыһыана кытынна.

Латвийскай ССР Верховнай Советын депутаттарын быыбардааһынҥа регистрацияламмыт быыбардааччылар уопсай ахсааннарыттан 99,97 бырыһыана кыттыыны ылла.

Таджикскай ССР Верховнай Советыгар быыбарга Быыбар кинин комиссиятын даннайынан, бары быыбардыыр уокуруктарга быыбардааччылар уопсай ахсааннара 964.784 киһи буолла. Верховнай Совет депутаттарын быыбардааһынҥа 964.759 киһи, эбэтэр быыбардааччылар уопсай ахсааннарыттан 99,99 бырыһыана кытынна.

Туркменскай ССР Верховнай Советыгар быыбарга Быыбар кинин комиссията Туркменскай ССР Верховнай Советыгар быыбар түмүктэрин туһунан толору даннайдары бары уокуруктардааҕы быыбар комиссияларыттан ылла. Коммунистар уонна партията суохтар народнай блоктарын кандидаттарын иһин 779.141 быыбардааччы куоластаата, ити куоластааһынҥа кыттыбыт быыбардааччылар уопсай ахсааннарыттан 99,85 бырыһыана буолар.

Эстонскай ССР Верховнай Советыгар быыбарга бары быыбардыыр уокуруктар быыбардааччыларын уопсай ахсаана 878.286 киһи буолла, кинилэртэн Эстонскай ССР Верховнай Советын депутаттарын быыбардааһынҥа 876.620 киһи кыттыыны ылла.

Быыбардаммыт бары депутаттар коммунистар уонна партията суохтар кандидаттара буолаллар.

Татарскай, Башкирскай, Дагестанскай, Бурят - Монгольскай, Кабардинскай, Коми, Марийскай, Мордовскай, Хотугу-Осетинскай, Удмуртскай, Чувашскай, Саха, Кара-Калпатскай, Абхазскай, Аджарскай Автономнай Советскай Социалистическай Республикаларга буолбут быыбардар түмүктэрэ коммунистар итиэннэ партията суохтар блоктара толору уонна бүүс бүтүннүү кыайбытын туһунан эмиэ туоһулуулар.

(ССТА).

Агитационнай үлэни өссө күүһүрдүөххэ

Кирбэй нэһилиэгэр РСФСР, Саха АССР Верховнай Советтарын уонна олохтоох Советтар быыбардарынан сибээстээн нэһилиэнньэ ортотугар агитационнай маассабай үлэни партийнай тэриллэ балай да тэрээһиннээхтик ыытта.

Агитационнай үлэни ыытыыга комсомолец агитатардар т.т. П. Христофорова, С. Семенов ордук үчүгэйдик үлэлээтилэр. Кинилэр бэйэлэрин иннилэригэр турбут соруктарын дьиҥ нс сүрэхтэриттэн баҕаран туран толороллор. Ол курдук ыытар бэспэдэлэригэр, ааҕыыларыгар былаан оҥостон эрдэттэн бэлэмнэнэн кэлэллэр уонна Партия, Правительство туруорар соруктарын ороҕуон, нэһилиэк, колхоз олоҕуттан сибээстээн бэйэлэрин истээччилэригэр дириҥ өйдөбүллээхтик кэпсиллэр. Ол түмүгэр агитатор Семенов С. Д. хабар учааскатын үлэһиттэрэ т.т. Матвеев К. М., Степанов С. И. уо.д.а. бэйэлэрин производственнай былааннарын өрүүтүн толорон иһэллэр.

Билигин агитатардар иннилэригэр агитационнай үлэни өссө күүһүрдэн нэһилиэнньэ ортотугар тиһигин быспакка ыытыы эппиэттээх соруга турар.

Х. Васильев.

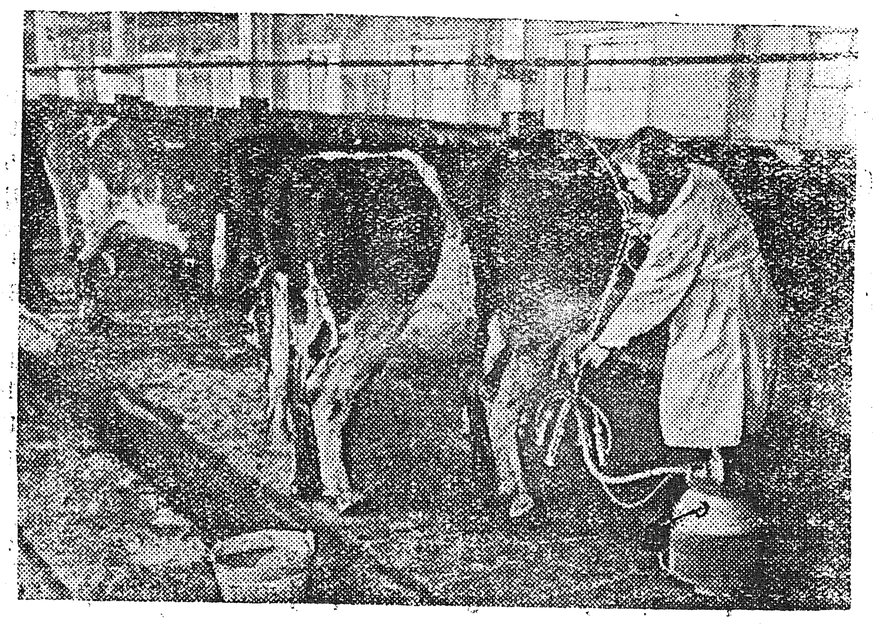

★

ПРИМОРСКАЙ КЫРААЙ. Владивосток куорат таһынааҕы 2 №-дээх совхоз сүөсүһүттэрэ 1955 сылга ТХБСБ-гар кыттар иһин куоталаһыыга киирсэн тураннар, сүөһүттэн эльбэх бородууксуйаны ылары ситистилэр. Ол курдук үгүс ыанньыксыттар хас биирдии ынахтан 2.750 кг. үүтү ыан ылалларыы оннугар, 3000 кг. ыатылар. Кинилэр ортолоругар биллиилээх ыанньыксыт Е. М. Трифонова баар. Кини 1954 сылга сыһыарыллыбыт 13 ынаҕыттан хас биирдиттэн 3.356 кг. үүтү ыан ылары ситистэ.

СНИМАККА: Е.М. Трифонова ынахтарын ыырыгар бэлэмнэнэрэ көстөр.

Назаров фотата.
ССТА фотохрониката.

★

ССКП КК тохсунньутааҕы Пленумун уураах ааҕын дьыалабыайдык олохтуоҕуҥ!

★ ★ ★

Сүөһү иитиитин өрө көтөҕүү — эн иэһиҥ!

★ ★

ОЛОХ УЙГУЛАНАРЫН ИҺИН

Г. СЕМЕНОВ—ССКП райкомун секретара

Соторутааҕыта буолбут Сталин аатынан колхоз актибын мунньаҕа «ССКП Кинн Комитетын тохсунньутааҕы Пленумун түмүктэрин уонна колхоз инники соруктарын туһунан» боппуруоһу дьүүллэстэ.

Актив мунньаҕын кыттыылаахтара ССКП Кинн Комитетын тохсунньутааҕы Пленумун уураах улахан өрө көтөҕүллүүнэн биһирээн туран, ити уураах толоруута туох баар күүстэрин биэрэргэ бэлэмнэрин туһунан эттилэр уонна бинр санаанан колхозка общественнай сүөһү питиитин сайдыытын 5 сыллаах перспективнай былаанын барыллааһын сорудахтарын оҥордулар. Ити былаан быһыытынан билигин баар 6000 общественнай таба ахсаана 1960 с. бүтүүтүгэр 7000 табаҕа тириэртиллиэхтээх. Тыһы табалар кытараааһыннарын 5 бырыһыаҥҥа диэри, оттон тугут өлүүтүн мунутуурдук аччатан, кинн дьыалабыай тахсыытын 85 бырыһыаҥҥа тиэрдэргэ. Ити түмүгэр 1960 с. 2438 табаны былаан тас өттүнэн питэн көлөһүн күнүгэр, соҕутуопкаҕа, атыыга туттарга. Маны таһынан табалар боруодаларын туһсаран, кинилэр ортону үрдүнэн уойуулаах буолуулларын ситиһэн таба этин бородуукцуйатын 25 бырыһыан үрдэтэргэ, атынык эттэххэ улахан таба этин ыйааһынын 40 килограммтан 50 килограмҥа тиэрдэргэ быһаарылынна.

Актив мунньаҕа ити туруоруллубут соруктары толорор иннинэн табаһыттар таба питиитигэр материальнай интэриэстэрин үрдэтэргэ, ол иннинэн: таба кытараааһынын аҕыйаппыт, кинилэр уойуулаах буолуулларын ситиспит бригээдэлэргэ премиялыыры оттон ити усулуобуйалары толорботох бригээдэлэргэ ыстараантыыры олохтууру наадалаҕынан аахта.

Колхозка эбии хаһаайыстыба быһыытынан 1956 с. 30 сыллаах саһыл ферматын тэрийэр, ону кытта билигин баар 14 сылгыны, ходуһаны мэччирэҥ сирин кэҥэтэн туран, 1960 с. 50 сылгыга тириэрдэргэ диэн быһаарылынна.

Бу дьаһаллары таһынан балык, түүлээх хаһаайыстыбаларын сайыннарарга туһаайыллыбыт кэккэ дьаһаллар бэлиэтэннилэр.

Общественнай сүөһү питиитин сайыннарыы биэс сыллаах перспективнай былаанын кыайылаахтык толоруу колхозтаахтар олохторун уйгута өссө үрдүүрүн, туһсарын хааччыйыаҕа.

Кулун тутар 6 күнүгэр Дьэлиндэ нэһилиэгинээҕи Сталин аатынан колхоз актиба буолан аастта. Онно „ССКП КК тохсунньутааҕы Пленумун түмүктэрин уонна колхоз инники соруктарын туһунан“ боппуруоһу дьүүллэстэ.

Актибка правление члеттэрэ, стада бригэдьиирдэрэ уонна бастыҥ колхозтаахтар кыттыыны ыллылар. Барыта 6 киһи тыл эттэ. Бүгүн биһиги актиб кыттыылаахтарын этиилэриттэн бэчээттиибит.

Сылгы сүөһү иитиитэ колхозка дохуоттаах салаа буолуохтаах

(Бригэдьиир т. Х. Матвеев этиититтэн)

Биһиги колхозпутугар билигин 14 сылгы баар эбит буоллаҕына, кинилэр туох да дохуоту биэрбэттэр. ССКП КК тохсунньутааҕы Пленумун уураах олоҕуран биһиги иннибитигэр 1960 сылга диэри сылгы сүөһү ахсаанын 50-60 сылгыга тиэрдии соруга туруохтаах. Оччоҕо эрэ сылгы сүөһүттэн колхозка дохуот киирэрэ хааччыллыаҕа. Ол иннитэн «Хаатаны», «Үһүмүүнү» оҥорон оттуур ходуһаны 50-60 га сиргэ тиэрдиэххэ итиэннэ мэччирэҥ сирин ити сирдэргэ ыраастаан оҥоруохха наада. Өскөтө мэччирэҥ сир элбэхтик оҥоһуллуннаҕына ыпах да сүөһү иитиитин толору сайыннарыахха сөп.

Партийнай актив

Соторутааҕыта партия оройуоннаах комитетын партийнай актибын мунньаҕа буолан аастта.

Актив бастакы боппуруоһунан «ССКП кинн Комитетын тохсунньутааҕы Пленумун түмүктэрин уонна оройуоннай партийнай тэрилтэ соруктарын туһунан» ССКП Саха уобаластаах комитетын бэрэстэбиитэлэ т. П. И. Новоприезжий дакылаатын дьүүллэстэ.

Дакылааты дьүүллэһиигэ кэпсэппит 11 табаарыстар оройуонҥа общественнай сүөһү иитиитигэр бөдөҥ итэҕэстэр баалларын сытыы принципиальнай, партийнай критикаҕа таттылар уонна сүөһү иитиитин сайыннарар туһунан ССКП КК тохсунньутааҕы Пленумун уураах биһирээтилэр итиэннэ сөптөөх уураах ылыннылар.

Иккис боппуруоһунан актив «Коммунистар уонна кадрдар марксистскай-ленинскэй үөрэҕириилэрин туругун итиэннэ кинини туһсарар дьаһаллар тустарынан» ССКП райкомун пропагандаҕа уонна агитацияҕа салаатын сэбиэдиссэйэ т. Е. Ф. Захаров дакылаатын истэн баран дьүүллэһиигэ 8 киһи кытынна.

Оройуоннай партийнай актив мунньаҕын уураах коммунистар уонна кадрдар марксистскай-ленинскэй үөрэҕириилэригэр баар итэҕэстэри туоратарга партийнай, комсомольскай тэрилтэлэр иннилэригэр улахан соругу уонна көрдөбүлү туруорда.

И. Порядин.

Табаны эмистик тутууга сүрүн болҕомтону

(таб. Н.М. Герасимов этиититтэн)

Табаны эмис ґына тутуу эмпэ табаһыттартан тутулуктаах, онон мин санаабар кэлэр өттүгэр эбии төлөбүрү таба уойуутуттан тутулуктаах биэрэр бэрээдэк олохтоноро туһалаах буолуо.

Табалары эмис буолуулларын хааччыйар иннитэн кэлэр өттүгэр буурдары, абылахааттары атырдьах ыйынааҕы аҕыыттан оттон соҕутуопкаҕа, атыыга барар табалары алтынныыттан ылата араарран туспа стадаоҥорон тутар сөптөөх.

Ааспыт өттүгэр табалары ханнык да хонтуруола суох түбэһиэх мининэлларэ. Ол курдук бипр бостуук 6 мининэрдээх буолуохтааҕын оннугар 20-чэҕэ тийэр табаны мининэр этэ. Кэлэр өттүгэр итиннинк сыыһа практиканы олохтообоппут наадалаах.

Табаны көрүүнү-харайыыны бары өттүнэн туһсаран, кинилэри эмистик тутарга толору кыах баар.

Сайыҥҥы мэччирэҥи табатык олохтуохха

(таб. А.В. Николаев этиититтэн)

Биһиги колхозпут табаҕа мэччирэҥ сирэ суох буолан сылын ахсын Анаабыр оройуонун сиригэр тундараҕа киирэн стаданы сайылатабыт. Ол бириэмэҕэ сирдээх колхозтар сирдэриттэн көҥөөннөр, ардыгар атын сиргэ көһөргө күһэллэбит. Ол түмүгэр табалар аһылыга суох буолан ырыылара, сүтүүлэрэ, арыт ыарыы туруута тахсар. Кэлэр өттүгэр ити суох буоларын иннитэн оройуон,нэһэлиэк,колхоз салайааччылара правительство иннигэр туруорсан Анаабыр оройуонуттан тундараны ылар хайаан да наадалаах буолуо. Тундарата эбэтэр үчүгэй мэччирэҥ сирэ суох табаны иннникитин сайыннарарга күчүмэҕэй.

ТАБА КЫТАРААҺЫНЫН АЧЧАТЫЫ ТАБАҺЫТТАН ТУТУЛУКТААХ

(Бригэдьиир таб. Е. И. Сергеев этиититтэн)

Биллэрин курдук таба кытараааһыныттан сылын ахсын колхозка улахан ночоот тахсар. Ол биричиинэтинэн табаһыттар таба кытараааһынын суох оҥорор иһин улахан болҕомтолорун уурбаттара буолар. Онон кытараааһыны аччатар иһин маннык дьаһаллары олохтууру наадалаҕынан аҕабын: Сүүлгэ кыттар атыырдары үчүгэйдик сүүмэрдиэххэ уонна атыырдары, тыһылары эмис ґына тутуохха. Ону сэргэ саптарыы хампаанньата саҕаланыан иннинэ стадалартан сүүлгэ кыттыбыт абылахааннары, буурдары араарран туспа стада оҥорон тутар наадалаах. Ол курдук саптарыы барар сирэ көнө, улахан хайата суох сир буолара ситиһиллиэхтээх. Бу бириэмэҕэ ытынан үүрдэрнини тохтотуохха.

Табаһыттар саптарыы кэҥниттэн табалара буоһаабытын буоһаабатаҕын билэргэ кыһаныахтаахтар. Ол иннитэн тыһы, сачарыы табалары кэтээн көрүллүөхтээх. Өскөтө таба буоһаабатах буоллаҕына, атыырдар итиннник табаттан арахпаттар, батыһа сылдьаллар.

Оннук табаны бостуук бэлиэтээн иһиэхтээх уонна кинини натураҕа бэриллиэхтээх.

Таба кытараааһынын иһин табаһыттар эппиэтинэстэрин үрдэтэр сага бэрээдэк олохтонуута саамай сөптөөх.

Биһиэхэ таба кытараааһынын 5 бырыһыаҥҥа тийэ аччатарга бары кыахтар толору баалаах лар. Ити табаһыттан бэйэтиттэн тутулуктаах.

Табаһыттар зоотехническай курстарын истээччилэригэр көмө

(салгыыта. Иннин хаһыат 53,63,71 №№ гэр көр).

ТАБАЛАРЫ ТАҺАҐАСКА ТУҺАНЫЫ

Сыарҕаҕа көлүйэн таһаҕаһы тардыыга 3 сааһыттан үрдүкү саастаах уонна ыҥыырынан таһыыга 4 сааһыттан ылата саастаах табалар туһаныллыахтаахтар. Көлүүргэ уонна чэпчэки ыҥыырга 2,5 сааһыттан, оттон таһаҕастаах ыҥыыргга 3,5 сааһыттан эдэр табалары үөрэтиллиэхтээх.

Таһаҕас таһыытыгар буур уонна маҥгаай табалар туһаныллыахтаахтар. Кыһыҥҥы бириэмэҕэ табалары көлүүргэ үөрэтэр сыалтан чэпчэки сыыыларга атыыр табалары туһанар көҥүллэнэр. Сэтинньи ыйтан олунньу маҥнайгы күнүгэр диэри чугас уонна чэпчэки сыыыларга тыһы табалары көлүнэр көҥүллэнэр. Олунньу маҥнайгы күнүттэн сэтинньи маҥнайгы күнүгэр диэри табалары көлүйэр бобуллуохтаах.

Таһаҕас уонна почта үлэлэригэр туһаныллар табаларга аналлаах стадалар тэриллиэхтээхтэр. Уопсай стадалартан үөһэ ааттаммыт аналлаах стадаҕа табаны араарыы зооветеринарнай специалистар баалларына эрэ ыытыллыахтаах.

Үлэлиир таба стадата опыттаах бригэдьиирдээх тус-туспа бригээдэлэргэ араарыллан көрүллүөхтээх. Бригэдьиир стадаттан көлүллэр табалары араарран ылыахтаах уонна үлэ бүппүтүн кэннэ уойуулларын, доруобуйаларын туругун биирдии ыйан туран акт быһыытынан туттарыахтаах. Көлүллэр таба стадатын бригэдьиирэ табаны көрүүгэ-харайыыга толору эппиэтинэһи сүгэр.

Колхоз бултка тахсар члеттэригэр табаны уойуутун уонна доруобуйатын ыйан туран туттарыыны акт быһыытынан ыытыллыахтаах. Табаны туппут колхозтаахтар табаны көрүүгэ-харайыыга уонна кинн уойуутугар толору эппиэтинэһи сүгэллэрин умнуо суох туустаахтар.

Табаны тутууга, үөрэтиигэ уонна үлэҕэ туһаныыга тиэтэйбэккэ—ыксаабакка болҕомтолоохтук сыһыаннаһыллыахтаах. Табаны кырбааһын бобуллар. Табаны бааһырдыбат уонна эчэппэт сыалтан күрэй төбөтүгэр маһынан эбэтэр муоһунан төгүрүк (лэпсэ) оҥоһуллуохтаах.

Көлүнэр ала табаҕа сөп ґына оҥоһуллуохтаах уонна табаны көлүйүөх иннинэ бэрбиэркэлэниллиэхтээх. Мининллэр уонна ыырдыллар табалар эттэрэ баттанарын суох ґынар сыалтан дуоптиннар (потники) итиэннэ ыҥыырдар мэлдьи куурдуллуохтаахтар өрүмүөннэниэхтээхтэр, ыарыһах уонна дьүдэх табалар үлэҕэ көҥүллэниэ суохтаахтар.

Кыһыҥҥы суолга биир табаҕа анаан сыарҕаҕа 80 кг. ордуга суох таһаҕас тиэйиллиэхтээх. Оттон сайын сэрүүн бириэмэҕэ 40 кг. ордуга суох таһаҕас ыырдыллыахтаах. Ыырдыы ыарахана табатыыннаах ыйааһынын 25 быр. ордуо суохтаах а.э. сиппит буур табаҕа 30—40 кг. таһаҕас ыырдыллыахтаах.

Редактор М. Л. БАЙШЕВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөөүөк бөһүөлэгэ. Редакцияҕа киирэр сурук төттөрү бэриллибэт.

Сакааһын № 74. Өлөөүөк оройуоннаах типографията. Тахсар ахсаана 400 экз. МЛ—00604